T001 A HÀM I 04-Kinh Du Hành

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

51 KINH DU HÀNH – TRƯỜNG A HÀM I

2. KINH DU HAØNH1 I2 Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi Phaät ôû trong nuùi Kyø-xaø-quaät, thaønh La-duyeät3 cuøng vôùi chuùng Ñaïi Tyø-kheo moät ngaøn hai traêm naêm möôi ngöôøi. Baáy giôø, A-xaø-theá4, vua nöôùc Ma-kieät, muoán chinh phaït nöôùc Baït- kyø5, môùi töï nghó: “Nöôùc aáy tuy maïnh, daân chuùng giaøu maïnh, nhöng laáy söùc ta ñeå thaéng hoï khoâng phaûi laø khoù”. Roài vua A-xaø-theáá sai ñaïi thaàn Baø-la-moân Vuõ-xaù6: “Khanh haõy ñeán nuùi Kyø-xaø-quaät, choã Ñöùc Theá Toân, nhaân danh ta ñaûnh leã döôùi chaân Theá Toân vaø thaêm hoûi Ñöùc Theá Toân, Ngaøi ñôøi soáng thöôøng nhaät coù thoaûi maùi

1. Baûn Haùn, Phaät Thuyeát Tröôøng A-haøm kinh, quyeån 2. Tham chieáu, Phaät Baùt-neâ- hoaøn kinh, Taây Taán, Baïch Phaùp Toå dòch (Ñaïi I, tr.160); Ñaïi Baùt-nieát-baøn kinh, Ñoâng Taán Phaùp Hieån dòch (Ñaïi I, tr.191); Baùt-neâ-hoaøn kinh, voâ danh dòch (Ñaïi I tr.176); Caê n Baû n Thuyeá t Nhaát Thieát Höõu Boä Tyø-naïi-da Taïp Söï, Ñöôøng Nghóa Tònh dòch (Ñaï i XXIV, tr. 382); Trung A-haøm, No.142 “Vuõ Theá kinh” (Ñaïi I, tr.648), No.3 “Thaønh Duï kinh” (Ñaïi I, tr.422, No.68 “Ñaïi Thieän Kieán Vöông kinh” (Ñaïi I, tr.515), No.26 “Thò Giaû kinh” (Ñaïi I, tr.471). Töông ñöông Paøli, D. 16 (Deva Digh II. 3): Mahaø-parinibbaøna-suttanta; tham chieáu, D.17 (Deva Dig II. 4): Mahaø- Sudassana-suttanta. 2. Baûn Haùn: “Ñeä nhaát phaàn sô, Du Haønh kinh Ñeä nhò sô”. Phaàn I cuûa kinh Du Haønh. 3. La-duyeät hay La-duyeät-kyø ; Paøli: Raøjagaha, töùc thaønh Vöông xaù , thuû phuû nöôùc Ma-kieät-ñaø (Paøli: Magadha). Kyø-xaø-quaät (hay khoát) dòch laø Thöùu sôn , Thöùu lónh , hay Linh thöùu sôn , tuïc goïi nuùi Keân keân; Paøli: Gijjhakuøæa. 4. Teân goïi ñuû: A-xaø-theá Vi-ñeà-hi Töû ; Paøli: Ajaøtasattu Vedehi- putta, Skt.: Ajaøtazatru-vaidehiputra, A-xaø-theá, con baø Vi-ñeà-hi, vua nöôùc Ma-kieät- ñaø (Paøli, Skt.: Magadha). 5. Baït-kyø ; Paøli: Vajji, teân moät thò toäc, nhaø nöôùc thò toäc, thôøi Phaät. 6. Vuõ-xaù ; Paøli: Vassakaøra, nghóa: Vuõõ Haønh , Vuõ Taùc , Vuõ Theá .

khoâng, ñi ñöùng coù khoûe maïnh khoâng. Sau ñoù laïi baïch Ñöùc Theá Toân, ngöôøi nöôùc Baït-kyøø töï yû huøng cöôøng, daân chuùng giaøu maïnh, khoâng chòu thaàn phuïc ta. Ta muoán chinh phaït chuùng. Khoâng hieåu Ñöùc Theá Toân coù daïy baûo gì khoâng? Neáu Ngaøi coù daïy theá naøo, ngöôi haõy nhôù cho kyõ, chôù ñeå queân soùt, haõy noùi laïi cho ta hay nhöõng gì khanh ñaõ nghe. Nhöõng ñieàu Nhö Lai noùi khoâng bao giôø hö doái.” Ñaïi thaàn Vuõ-xaù laõnh maïng, cöôõi xe baùu ñi ñeán nuùi Kyø-xaø-quaät. Ñeán choã phaûi döøng, oâng xuoáng xe, ñi boä ñeán choã Theá Toân, thaêm hoûi xong, ngoài laïi moät beân, baïch Ñöùc Theá Toân raèng: “Vua nöôùc Ma-kieät laø A-xaø-theá cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân Phaät vaø aân caàn kính hoûi Ngaøi, ñôøi soáng thöôøng nhaät coù thoaûi maùi chaêng, lui tôùi coù ñöôïc

maïnh khoûe khoâng?” OÂng laïi thöa tieáp: “Ngöôøi nöôùc Baït-kyø töï thò duõng maõnh, daân chuùng giaøu maïnh, khoâng chòu thaàn phuïc nhaø vua, neân nhaø vua muoán chinh phaït. Chaúng hay Ñöùc Theá Toân coù daïy baûo gì khoâng?” Luùc ñoù, A-nan ñang caàm quaït ñöùng haàu sau Phaät. Phaät hoûi A-nan: “Ngöôi coù nghe daân nöôùc Baït-kyøø thöôøng nhoùm hoïp baøn nhöõng söï vieäc chaân chaùnh khoâng?” A-nan ñaùp: “Con coù nghe.” Phaät noùi vôùi A-nan: “Neáu ñöôïc nhö theá, lôùn nhoû hoøa thuaän, nöôùc ñoù laïi caøng thònh vöôïng; nöôùc aáy seõ an oån laâu daøi, khoâng theå xaâm haïi ñöôïc. “Naøy A-nan, ngöôi coù nghe ngöôøi nöôùc Baït-ky vua toâi hoøa thuaän, treân döôùi kính nhöôøng nhau khoâng?” “Con coù nghe.” “Neáu ñöôïc nhö vaäy, lôùn nhoû hoøa thuaän, nöôùc ñoù caøng theâm thònh vöôïng vaø ñöôïc yeân oån laâu daøi, khoâng theå xaâm haïi ñöôïc. “Naøy A-nan, ngöôi coù nghe daân nöôùc Baït-kyø thöôøng toân troïng phaùp luaät, hieåu ñieàu caám kî, chaúng traùi leã ñoä khoâng?” “Con coù nghe.” “Naøy A-nan, neáu ñöôïc nhö vaäy, lôùn nhoû hoøa thuaän, nöôùc ñoù caøng theâm thònh vöôïng vaø yeân oån laâu daøi, khoâng theå xaâm haïi ñöôïc. “Naøy A-nan! Ngöôi coù nghe daân nöôùc Baït-kyø hieáu döôõng cha meï,

53 KINH DU HÀNH – TRƯỜNG A HÀM I kính thuaän sö tröôûng khoâng?” “Con coù nghe.” “Naøy A-nan, neáu vaäy, lôùn nhoû hoøa thuaän, nöôùc ñoù caøng theâm thònh vöôïng vaø yeân oån laâu daøi, khoâng theå xaâm haïi ñöôïc. “Naøy A-nan! Ngöôi coù nghe daân nöôùc Baït-kyø thöôøng toân troïng toâng mieáu, kính neå quyû thaàn khoâng?” “Con coù nghe.” “Naøy A-nan, neáu ñöôïc nhö vaäy thì lôùn nhoû hoøa thuaän, nöôùc ñoù caøng theâm thònh vöôïng vaø yeân oån laâu daøi, khoâng theå xaâm haïi ñöôïc. “Naøy A-nan, ngöôi coù nghe daân nöôùc Baït-ky giöõ gìn khueâ moân trinh chính, thanh khieát, khoâng baäy baï, cho ñeán söï vui ñuøa, noùi naêng cuõng khoâng taø vaïy khoâng?” “Con coù nghe.” “Naøy A-nan, neáu ñöôïc nhö vaäy thì lôùn nhoû hoøa thuaän, nöôùc ñoù caøng theâm thònh vöôïng vaø yeân oån laâu daøi, khoâng theå xaâm haïi ñöôïc. “Naøy A-nan, ngöôi coù nghe daân nöôùc Baït-kyø toân thôø Sa-moân, kính ngöôøi trì giôùi vaø thaân caän uûng hoä chaúng bieáng nhaùc khoâng?” “Con coù nghe.” “Naøy A-nan, neáu ñöôïc nhö vaäy thì nöôùc ñoù caøng theâm thònh vöôïng vaø yeân oån laâu daøi, khoâng theå xaâm haïi ñöôïc. Baáy giôø, ñaïi thaàn Vuõ-xaùù lieàn baïch Phaät: “Nhaân daân nöôùc kia neáu thi haønh coù moät ñieàu coøn khoâng mong gì thaéng hoï, huoáng nay hoï ñuû caû baûy ñieàu. Vì vieäc nöôùc quaù baän, con xin töø taï trôû veà.” Phaät noùi: “Neân bieát thôøi giôø.” Vuõ-xaùù lieàn ñöùng daäy ñi quanh Phaät ba voøng roài vaùi chaøo maø lui. Vuõ-xaù ñi chöa bao laâu, Phaät baûo A-nan: “Ngöôi haõy truyeàn cho caùc Tyø-kheo ôû chung quanh thaønh La- duyeät-kyø nhoùm heát laïi giaûng ñöôøng.” A-nan vaâng leänh ñi ñeán thaønh La-duyeät-kyø taäp hoïp heát caùc Tyø- kheo laïi giaûng ñöôøng xong, baïch Phaät: “Baïch Theá Toân, caùc Tyø-kheo ñaõ nhoùm ñuû, kính mong Ñöùc Thaùnh bieát thôøi.” Baáy giôø, Theá Toân lieàn ñöùng daäy ñi ñeán giaûng ñöôøng, ngoài leân choã

ngoài doïn saün, baûo caùc Tyø-kheo: “Naøy caùc Tyø-kheo, Ta seõ giaûng cho caùc thaày baûy phaùp baát thoái7. Caùc thaày haõy laéng nghe, laéng nghe, suy nghó kyõ.”

Caùc Tyø-kheo baïch Phaät: “Kính vaâng, baïch Theá Toân. Chuùng con muoán nghe.” Phaät baûo caùc Tyø-kheo: “Naøy caùc Tyø-kheo, baûy phaùp baát thoái laø: “1. Thöôøng hoäi hoïp luaän baøn nghóa lyù chaân chính, thôøi lôùn nhoû hoøa thuaän maø Chaùnh phaùp khoâng bò suy thoaùi.8 “2. Treân döôùi hoøa ñoàng, kính thuaän khoâng traùi, thôøi lôùn nhoû hoøa thuaän maø Chaùnh phaùp khoâng bò suy thoaùi. “3. Troïng phaùp, hieåu ñieàu caám kî, khoâng traùi qui cheá, thôøi lôùn nhoû hoøa thuaän maø Chaùnh phaùp khoâng bò suy thoaùi. “4. Neáu coù Tyø-kheo naøo coù naêng löïc hoää chuùng, coù nhieàu tri thöùc, neân ñöôïc kính thôø, thôøi lôùn nhoû hoøa thuaän maø Chaùnh phaùp khoâng bò suy thoaùi. “5. Nieäm hoä taâm yùù9, laáy söï hieáu kính laøm ñaàu, thôøi lôùn nhoûû hoøa thuaän maø Chaùnh phaùp khoâng bò suy thoaùi. “6. Tònh tu phaïm haïnh, khoâng chaïy theo traïng thaùi duïc10, thôøi lôùn nhoû hoøa thuaän maø Chaùnh phaùp khoâng bò suy thoaùi. “7. Tröôùc ngöôøi roài sau mình, khoâng tham lam danh lôïi, thôøi giaø treû hoøa thuaän maø Chaùnh phaùp khoâng bò suy thoaùi. “Naøy caùc Tyø-kheo, laïi coù baûy phaùp laøm cho Chaùnh phaùp taêng tröôûng khoâng toån giaûm. “1. Öa ít vieäc, khoâng öa nhieàu vieäc11, thôøi Chaùnh phaùp taêng tröôûng

7. Baát thoái phaùp ; Paøli: aparihaøniya-dhamma, khoâng suy thoaùi. Trong kinh naøy, coù hai loaïi baûy phaùp baát thoái: baûy baát thoái cuûa quoác vöông (raøjaø-aparihaøniya- damma) vaø baûy baát thoái cuûa Tyø-kheo (bhikkhu-aparihaøniya-dhamma). 8. Tröôøng 15 (Taäp I, tr. 547): “chuùng Tyø-kheo seõ ñöôïc cöôøng thònh, khoâng bò suy giaûm”. 9. Hoä nieäm taâm yù ; Paøli: paccataö yeva satiö upaæaehaøpeti, moãi ngöôøi töï mình hoä trì chaùnh nieäm. 10. Duïc thaùi ; Paøli: Bhikkhuø (…) taòhaøya (…) na vasaö gacchassanti, caùc Tyø-kheo khoâng bò chi phoái bôûi khaùt aùi. 11. D. 15 (Deva Dig II. 3, tr. 32): na kammaøraømaø bhavissanti: khoâng öa thích taùc nghieäp. Kamma, nghieäp hay taùc nghieäp ôû ñaây ñöôïc hieåu laø theá söï.

55 KINH DU HÀNH – TRƯỜNG A HÀM I khoâng bò toån giaûm. “2. Öa yeân laëng, khoâng öa noùi nhieàu. “3. Bôùt söï nguû nghæ, taâm khoâng hoân muoäi. “4. Khoâng tuï hoïp noùi vieäc voâ ích. “5. Khoâng töï khen ngôïi khi mình thieáu ñöùc12. “6. Khoâng keát beø baïn vôùi ngöôøi xaáu aùc. “7. Öa ôû moät mình nôi choã nhaøn tònh, nuùi röøng. “Naøy Tyø-kheo, ñöôïc nhö vaäy, thôøi Chaùnh phaùp seõ ñöôïc taêng tröôûng, khoâng bò toån giaûm. “Naøy caùc Tyø-kheo! Laïi coù baûy phaùp laøm cho Chaùnh phaùp taêng tröôûng khoâng bò toån giaûm. “1. Coù tín taâm; tin Ñöùc Nhö Lai, Chí Chaân, Chaùnh Giaùc, ñuû möôøi ñöùc hieäu. “2. Coù taøm, bieát hoå vôùi ñieàu thieáu soùt cuûa mình. “3. Coù quyù, bieát theïn vôùi vieäc aùc mình ñaõ laøm. “4. Ña vaên, nhöõng ñieàu ñaõ ñöôïc thoï trì ñeàu toát ôû ñoaïn ñaàu, ñoaïn giöõa vaø ñoaïn cuoái, nghóa vaø vò thaâm aùo, thanh tònh khoâng baån, phaïm haïnh ñaày ñuû. “5. Sieâng naêng caàn khoå, boû aùc tu laønh, chuyeân taâm taäp luyeän maõi khoâng ngöøng. “6. Ñieàu ñaõ hoïc taäp ñöôïc, ghi nhôù maõi khoâng queân. “7. Tu taäp trí tueä, bieát phaùp sanh dieät, höôùng ñeán Hieàn thaùnh, döùt heát goác khoå. “Vôù i baû y phaù p nhö theá thôø i Chaù n h phaù p taê n g tröôû n g khoâ n g bò hao toån. “Naøy caùc Tyø-kheo! Laïi coù baûy phaùp laøm cho Chaùnh phaùp taêng

tröôûng khoâng bò hao toån: “1. Kính Phaät. “2. Kính Phaùp. “3. Kính Taêng. “4. Kính giôùi luaät. “5. Kính thieàn ñònh. “6. Kính thuaän cha meï.

12. D. 15 sñd.: na paøpicchaø bhavissanti: khoâng coù nhöõng ham muoán xaáu (aùc duïc).

“7. Kính phaùp khoâng buoâng lung. “Baûy phaùp nhö vaäy laøm cho Chaùnh phaùp taêng tröôûng maõi khoâng bò hao toån. “Naøy caùc Tyø-kheo! Laïi coù baûy phaùp laøm cho Chaùnh phaùp taêng tröôûng khoâng bò hao toån: “1. Quaùn thaân baát tònh. “2. Quaùn ñoà aên baát tònh. “3. Chaúng meâ ñaém theá gian. “4. Thöôøng suy nieäm veà söï cheát. “5. Suy nieäm veà voâ thöôøng. “6. Suy nieäm veà voâ thöôøng töùc khoå. “7. Suy nieäm khoå töùc voâ ngaõ. “Baûy phaùp nhö vaäy laøm cho Chaùnh phaùp taêng tröôûng khoâng bò hao toån. “Naøy caùc Tyø-kheo! Laïi coù baûy phaùp laøm cho Chaùnh phaùp taêng tröôûng khoâng bò hao toån: “1. Tu veà nieäm giaùc yù13, nhaøn tònh, voâ duïc, xuaát ly, voâ vi14. “2. Tu veà phaùp giaùc yù. “3. Tu veà tinh taán giaùc yù. “4. Tu veà hyû giaùc yù. “5. Tu veà yû giaùc yù. “6. Tu veà ñònh giaùc yù. “7. Tu veà hoä giaùc yù.15 “Baûy phaùp nhö vaäy laøm cho Chaùnh phaùp taêng tröôûng khoâng bò hao toån. “Naøy caùc Tyø-kheo! Coù saùu phaùp baát thoái laøm cho Chaùnh phaùp taêng tröôûng khoâng bò hao toån. “1. Thaân thöôøng haønh xöû töø aùi, khoâng haïi chuùng sanh. “2. Mieäng noùi nhaân töø, khoâng dieãn lôøi döõ.

13.
Nieäm giaùc yù , hay nieäm giaùc chi , xem kinh soá 10 “kinh Thaäp Thöôïng” ôû sau.
14.
Tham chieáu, Tröôøng A-haøm, “10 kinh Thaäp Thöôïng”: y voâ duïc, y tòch dieät, y vieãn ly
. .
15.
Xem chuù thích treân. So saùnh caùc thuaät ngöõ.
57 KINH DU HÀNH – TRƯỜNG A HÀM I “3. YÙ nieäm Töø taâm, khoâng oâm loøng theâm bôùt16. “4. Ñöôïc vaät lôïi döôõng hôïp leõ, chia cuøng chuùng höôûng, bình ñaúng nhö nhau. “5. Giöõ giôùi Thaùnh hieàn khoâng ñeå khuyeát laäu, cuõng khoâng caáu ueá, nhaát ñònh khoâng dao ñoäâng17. “6. Thaáy ñaïo Thaùnh hieàn ñeå döùt heát thoáng khoå.18 “Saùu phaùp nhö vaäy laøm cho Chaùnh phaùp taêng tröôûng khoâng bò hao toån. “Naøy caùc Tyø-kheo, laïi coù saùu phaùp baát thoái laøm cho Chaùnh phaùp taêng tröôûng khoâng bò hao toån: “1. Nieäm Phaät. “2. Nieäm Phaùp. “3. Nieäm Taêng. “4. Nieäm giôùi. “5. Nieäm thí. “6. Nieäm thieân. Saùu nieäm aáy laøm cho Chaùnh phaùp taêng tröôûng khoâng bò hao toån.” Baáy giôø, Theá Toân sau khi tuøy nghi truù ôû La-duyeät-kyø19, Ngaøi baûo A-nan raèng: “Caùc thaày haõy saün saøng, ta muoán ñi ñeán Truùc vieân20.” Ñaùp: “Thöa vaâng.” Roài Ngaøi söûa soaïn y baùt, cuøng ñaïi chuùng thò tuøng, Theá Toân theo ngaû ñöôøng töø Ma-kieät ñi ñeán Truùc vieân. Sau khi leân giaûng ñöôøng an

16. Nguyeân: baát hoaøi hoaïi toån , khoâng oâm loøng gaây haïi. TNM: baát hoaøi taêng toån . 17. Haùn: taát ñònh baát ñoäng . So saùnh Paøli, D. 15 (Deva Dig II. 3, tr. 35): saparaømaæhaøøni samaødhisaövattanikaøni... “nhöõng giôùi luaät khoâng bò oâ nhieãm bôûi muïc ñích sai laïc, nhöõng giôùi luaät höôùng ñeán ñònh taâm” (Tröôøng 15, I, tr. 554). 18. Ñoaïn treân thöôøng ñöôïc bieát laø saùu phaùp hoøa kính, töùc phaùp luïc hoøa. 19. Haùn: tuøy nghi truù dó . So saùnh, D.15: yathaøbhirantam viharitvaø, Tröôøng I, tr. 555: “ôû... cho ñeán khi Ngaøi xem laø vöøa ñuû”. 20. Chæ Ca-lan-ñaø truùc vieân ; Paøli: Veôuvana-kalandanivaøpa, khu röøng truùc noåi tieáng ôû Ma-kieät-ñaø (Magadha). Trong baûn Paøli, sñd.: Phaät ñeán Ambalaæhika, moät tònh thaát beân ngoaøi Truùc laâm tinh xaù.

toïa, Phaät daïy caùc Tyø-kheo veà giôùi, ñònh, tueä; tu giôùi ñaéc ñònh21, ñöôïc quaû baùo lôùn; tu ñònh ñaéc trí, ñöôïc quaû baùo lôùn; tu trí taâm tònh, ñöôïc giaûi thoaùt hoaøn toaøn22, döùt heát ba thöù laäu hoaëc laø duïc laäu, höõu laäu vaø voâ minh laäu. Sau khi ñaõ giaûi thoaùt lieàn phaùt sanh trí veà söï giaûi thoaùt23, sanh töû döùt heát, phaïm haïnh ñaõ vöõng, ñieàu caàn laøm ñaõ laøm xong, khoâng coøn taùi sinh nöõa.” Baáy giôø, Theá Toân sau khi tuøy nghi truù ôû Truùc vieân, Ngaøi baûo A-nan: “Caùc thaày haõy söûa soaïn, haõy ñi ñeán thaønh Ba-laêng-phaát24.” Ñaùp: “Kính vaâng.” Roài Ngaøi söûa soaïn y baùt cuøng vôùi ñaïi chuùng theo haàu, Theá Toân töø Ma-kieät ñi ñeán thaønh Ba-laêng-phaát vaø ngoài ôû goác caây Ba-laêng25. Luùc aáy caùc Thanh tín só26 taïi ñoù nghe Phaät cuøng ñaïi chuùng töø xa ñeán nghæ döôùi caây Ba-laêng, beøn cuøng nhau ra khoûi thaønh, töø xa troâng thaáy Theá Toân ngoài döôùi goác caây Ba-laêng dung maïo ñoan chính, caùc caên vaéng laëng, nhu thuaän toät böïc, nhö con roàng lôùn, nhö nöôùc ñöùng trong, khoâng chuùt bôïn nhô, ñuû ba möôi hai töôùng toát, taùm möôi veû ñeïp trang nghieâm toät böïc. Thaáy roài, ai naáy hoan hyû, laàn ñeán choã Phaät, ñaàu maët leã chaân Phaät, roài ngoài laïi moät beân. Ñöùc Theá Toân theo thöù lôùp noùi phaùp, khai toû, giaùo huaán, khieán cho lôïi ích, hoan hyû27. Caùc Thanh tín só ñöôïc nghe Phaät noùi Phaùp lieàn baïch Phaät raèng: “Chuùng con xin quy y Phaät, quy y Phaùp, quy y Thaùnh chuùng. Ngöôõng mong Ñöùc Theá Toân thöông xoùt chaáp nhaän cho chuùng con ñöôïc

21. Haùn: tu giôùi hoaïch ñònh ; Paøli, D. 15, sñd.: sìlaparibhaøvito samaødhi; Tröôøng I, tr. 554: “ñònh cuøng tu vôùi giôùi”. 22. Haùn: tu trí taâm tònh ñaéc ñaúng giaûi thoaùt ; Paøli, sñd.: paóóaøparibhaø-vitaö cittaö sammadeva aøsavehi vimuccati, taâm cuøng tu vôùi tueä ñöa ñeán giaûi thoaùt hoaøn toaøn caùc laäu. 23. Nghóa laø, sau khi giaûi thoaùt, bieát roõ mình ñaõ giaûi thoaùt. 24. Ba-laêng-phaát , baûn Minh: Ba-lieân-phaát ; Paøli: Paøæaliputta, Skt.: Paøæaliputra (Hoa thò thaønh hay Hoa töû thaønh). Trong thôøi Phaät, ñòa phöông naøy chæ laø moät ngoâi laøng trong vöông quoác Magadha, vì vaäy D.15 (Deva Dig ii. 3) noùi noù laø Paøæaligaøma: laøng Patali. 25. Ba-laêng-thoï ; Paøli: Paøæalì, caây hoa keøn. 26. Thanh tín só , hay Öu-baø-taéc ; Paøli: Upaøsaka. 27. Thò, giaùo, lôïi, hyû , , , : boán tuaàn töï thuyeát phaùp cuûa Phaät; Paøli: sandassesi samaødapesi samuttejesi sampahaösesi: chæ baøy, khích leä, laøm cho phaán khôûi, hoan hyû.

59 KINH DU HÀNH – TRƯỜNG A HÀM I laøm Öu-baø-taéc. Töø nay veà sau, nguyeän khoâng gieát, khoâng troäm, khoâng taø daâm28, khoâng noùi doái, khoâng uoáng röôïu. Chuùng con seõ giöõ giôùi khoâng bao giôø queân29. Ngaøy mai chuùng con xin cuùng döôøng. Ngöôõng mong Theá Toân cuøng ñaïi chuùng ruû loøng haï coá." Ñöùc Theá Toân laøm thinh nhaän lôøi. Caùc Thanh tín só thaáy Phaät laøm thinh nhaän lôøi, lieàn ñöùng daäy ñi quanh Phaät ba voøng laøm leã roài lui ra. Vì Ñöùc Nhö Lai, hoï döïng ngoâi nhaø lôùn, ban söûa ñaát ñai, queùt töôùc, röôùi nöôùc, xoâng höông, trang hoaøng baûo toïa. Khi thieát cuùng xong, hoï ñeán baïch Phaät: "Coã ñaõ doïn xong, cuùi mong Ñöùc Thaùnh bieát ñaõ ñeán giôø." Khi aáy, Theá Toân lieàn ñöùng daäy mang y caàm baùt cuøng ñaïi chuùng ñeán giaûng ñöôøng. Ñeán nôi, röûa tay chaân xong, Phaät ngoài giöõa, caùc Tyø- kheo ngoài beân taû, caùc Thanh tín só ngoài beân höõu. Baáy giôø, Theá Toân noùi vôùi caùc Thanh tín só raèng: "Phaøm ngöôøi phaïm giôùi thôøi coù naêm ñieàu suy hao. Nhöõng gì laø naêm? "1. Caàu taøi lôïi khoâng ñöôïc toaïi nguyeän. "2. Daãu coù ñöôïc taøi lôïi, ngaøy moãi hao moøn. "3. Baát cöù ñeán ñaâu cuõng khoâng ñöôïc moïi ngöôøi kính neå. "4. Tieáng xaáu ñoàn khaép thieân haï. "5. Thaân hoaïi meänh chung sa vaøo ñòa nguïc. "Traùi laïi, naøy caùc Thanh tín só, phaøm ngöôøi giöõ giôùi seõ coù naêm coâng ñöùc. Nhöõng gì laø naêm? "1. Caàu gì ñeàu ñöôïc nhö nguyeän. "2. Taøi saûn ñaõ coù thì theâm maõi khoâng hao suùt. "3. ÔÛ ñaâu cuõng ñöôïc moïi ngöôøi kính meán. "4. Tieáng toát ñoàn khaép thieân haï. "5. Thaân hoaïi meänh chung ñöôïc sanh leân coõi trôøi." Baáy giôø, ñaõ nöûa ñeâm, Phaät baûo caùc Thanh tín só haõy trôû veà. Caùc Thanh tín só vaâng lôøi, ñi quanh Phaät ba voøng, roài ñaûnh leã maø lui.

28. Daâm (boä thuûy): tham saéc quaù ñoä; phaân bieät vôùi daâm boä nöõ : daâm duïc. Do ñoù, baát daâm ôû ñaây ñöôïc hieåu khoâng taø daâm, töùc Paøli: kaømesu micchaøcaøro, haønh vi taø vaïy trong caùc duïc laïc. 29. Baát vong ; TNM: baát voïng : khoâng doái.

Baáy giôø, khi ñeâm vöøa qua, aùnh saùng vöøa loù, Theá Toân ñi tôùi choã thanh vaéng, baèng thieân nhaõn thanh tònh, thaáu suoát, thaáy caùc vò thaàn lôùn moãi vò phong thuû ñaát ñai nhaø cöûa30 rieâng, caùc thaàn trung, thaàn haï cuõng phong thuû ñaát ñai nhaø cöûa. Theá Toân lieàn trôû laïi giaûng ñöôøng, leân choã ngoài. Tuy ñaõ bieát, nhöng Ngaøi vaãn hoûi: "Naøy A-nan, ai taïo laäp thaønh Ba-laêng-phaát naøy?" A-nan baïch Phaät: "Thaønh naøy do ñaïi thaàn Vuõ-xaùù taïo ra ñeå phoøng ngöï nöôùc Baït-kyø." Phaät noùi vôùi A-nan: "Ngöôøi taïo ra thaønh naøy raát hôïp yù trôøi31. Luùc ñeâm ñaõ taøn, trôøi vöøa saùng, Ta ñi tôùi choã thanh vaéng, baèng thieân nhaõn, xem thaáy caùc Ñaïi Thieân thaàn moãi vò phong thuû ñaát ñai nhaø cöûa rieâng, caùc trung thaàn, haï thaàn cuõng phong thuû ñaát ñai nhaø cöûa. A-nan! Neân bieát choã ñaát ñai nhaø cöûa naøo ñöôïc Ñaïi Thieân thaàn phong thuû, ai ôû ñoù taát ñöôïc an laïc nhieàu32; coøn choã trung thaàn phong thuû thì haøng trung nhaân ôû; choã haï thaàn phong thuû thì haï nhaân ôû vaø coâng ñöùc nhieàu ít cuõng tuøy theo choã ôû aáy. "Naøy A-nan, choã naøy laø choã hieàn nhaân ôû, keû baùn buoân qui tuï, pheùp nöôùc ñuùng ñaén khoâng doái nguïy33. Thaønh naøy raát toát, ñöôïc moïi nôi suy toân, khoâng theå phaù hoaïi. Laâu veà sau neáu coù bò phaù

chaêng chæ do ba vieäc; moät laø bò nöôùc lôùn, hai laø bò löûa lôùn vaø ba laø bò ngöôøi trong thoâng möu vôùi ngöôøi ngoaøi phaù hoaïi ñöôïc thaønh naøy.” Trong luùc ñoù caùc Thanh tín só Ba-laêng-phaát suoát ñeâm cuøng baøy bieän. Ñuùng giôø, hoï ñeán baïch Phaät:

30. Haùn: phong traïch ñòa ; Paøli: vatthuö pariggaòhaøti, chieám höõu (hoaëc thuû hoä) ñaát ñai. 31. Haùn: chaùnh ñaéc thieân yù ; Paøli, sñd.: Deva Dig ii, tr.70: seyyathaøpi devehi Taøvatiösehi saddhiö mantetvaø, gioáâng nhö sau khi ñaõ hoûi yù caùc Thieân thaàn Taøvatiösa (Ñao-lôïi). 32. Tham chieáu Paøli, sñd.: yasmim padese mahesakkhaø devataø vatthuøni pariggan-hanti mahesakkhaønam tattha raóóam raøjamahaømattaønam cittaøni namanti nivesa-naøni maøpetum; nôi ôû naøo coù Thieân thaàn coù ñaïi oai löïc thuû hoä (chieám lónh) ñaát ñai, nôi aáy taâm thöùc caùc vua chuùa vaø caùc ñaïi thaàn coù theá löïc ñöôïc höôùng ñeán vieäc xaây döïng caùc truù xöù. 33. Paøli, sñd.: Deva Dig ii. tr.71-72: yaøvataø, AØnanda, ariyaö aøyatanaö, yaøvataø vaòippatho, idaö agganagaraö paøæaliputtaö puæabhedanaö, nôi naøo laø caên cöù ñòa cuûa nhöõng ngöôøi Ariyan, nôi naøo laø ñoâ hoäi cuûa caùc thöông gia, nôi aáy moät ñoâ thò baäc nhaát teân laø Paøæaliputta ñöôïc thieát laäp.

61 KINH DU HÀNH – TRƯỜNG A HÀM I “Coã ñaõ doïn xong, cuùi mong Ñöùc Thaùnh bieát laø ñaõ ñeán giôø.34” Baáy giôø, caùc Thanh tín só böng doïn, töï tay böng sôùt ñoà aên. Thoï thöïc xong duøng nöôùc röûa. Roài hoï doïn moät choã ngoài nhoû tröôùc Phaät. Phaät chæ baøy maø raèng: “Choã naøy cuûa caùc ngöôi laø choã baäc Hieàn trí, phaàn nhieàu ngöôøi trì giôùi tònh tu phaïm haïnh cö truù; caùc Thieän thaàn vui möøng uûng hoä.” Roài Ngaøi chuù nguyeän cho hoï: “Bieát kính troïng thì ñöôïc ngöôøi kính troïng. Bieát phuïng söï thì ñöôïc ngöôøi phuïng söï. Boá thí, kieâm aùi, coù loøng töø maãn, ñöôïc chö Thieân khen ngôïi vaø thöôøng cuøng ngöôøi laønh sum hoïp, khoâng cuøng ngöôøi aùc ôû chung.” Baáy giôø, sau khi thuyeát phaùp xong, Ñöùc Theá Toân lieàn rôøi khoûi choã, ñaïi chuùng haàu quanh maø ñöa Ngaøi trôû veà. Ñaïi thaàn Vuõ-xaù ñi theo sau Phaät, nghó raèng: “Hoâm nay, nhaân Ñöùc Sa-moân Cuø-ñaøm ñi qua cöûa thaønh naøy, ta haõy goïi cöûa naøy laø cöûa Cuø-ñaøm35. ” Laïi nhaân beán soâng maø Phaät sang ngang, lieàn ñaët teân choã ñoù laø beán Cuø-ñaøm36. Ñöùc Theá Toân ra khoûi thaønh Ba-laêng-phaát, ñi ñeán bôø soâng. Luùc aáy, treân bôø soâng coù nhieàu ngöôøi, trong soá ñoù coù ngöôøi thì duøng thuyeàn, coù ngöôøi duøng beø, coù ngöôøi duøng phaø maø sang soâng. Ñöùc Theá Toân cuøng ñaïi chuùng chæ trong khoaûnh khaéc, nhö löïc só co duoãi caùnh tay, ñaõ ñeán caû beân kia soâng. Sau khi quaùn saùt nghóa naøy, Theá Toân lieàn noùi baøi tuïng: Phaät laø Haûi Thuyeàn Sö Phaùp laø caàu sang soâng, Laø chieác xe Ñaïi thöøa, Ñöa heát thaûy trôøi, ngöôøi. Laø Ñaáng Töï Giaûi Thoaùt,

34.

Paøli: Kaølo bho Gotama niææhitaö bhattaö, “Ñaõ ñeán giôø, baïch Toân giaû Gotama, côm ñaõ doïn xong”.

35.

Haùn: Cuø-ñaøm moân ; Paøli: Gotama-dvaøra.

36.

Cuø-ñaøm ñoä ; Paøli: Gotama-titthaö.

Sang soâng, thaønh Phaät-ñaø37. Khieán taát caû ñeä töû, Giaûi thoaùt, ñaéc Nieát-baøn. Theá Toân laïi töø nöôùc Baït-kyø ñi ñeán thoân Caâu-lî38 nghæ ôû döôùi moät khoùm röøng vaø baûo caùc Tyø-kheo: “Coù boán phaùp thaâm dieäu: moät laø Thaùnh giôùi; hai laø Thaùnh ñònh; ba laø Thaùnh tueä vaø boán laø Thaùnh giaûi thoaùt. Ñoù laø phaùp vi dieäu khoù hieåu, khoù bieát, maø ta vôùi caùc oâng xöa kia vì khoâng hieåu roõ neân maõi troâi laên khoâng cuøng trong voøng soáng cheát.” Quaùn xeùt theo nghóa ñoù, Phaät lieàn daïy baøi keä: Giôùi, ñònh, tueä, giaûi thoaùt, Duy Phaät phaân bieät roõ. Lìa khoå ñoä chuùng sanh, Khieán döùt maàm sanh töû. Baâáy giôø, Theá Toân sau khi tuøy nghi truù ôû thoân Caâu-lî laïi baûo A- nan cuøng ñi ñeán thoân Na-ñaø39. A-nan vaâng lôøi, khoaùc y oâm baùt cuøng vôùi ñaïi chuùng ñi theo Phaät, theo con ñöôøng töø Baït-kyø ñeán Na-ñaø vaø döøng laïi choã Kieàn-chuøy40. Baáy giôø, A-nan ôû choã thanh vaéng yeân laëng suy nghó: “Thoân Na-ñaø naøy coù möôøi hai cö só laø Giaø-giaø-la, Giaø-laêng-giaøø, Tyø-giaø-ñaø, Giaø-leâ-thaâu, Giaù- laâu, Baø-da-laâu, Baø-ñaàu-laâu, Taåu-baø-ñaàu-laâu, Ñaø-leâ-xaù-naäu, Taåu-ñaït-leâ-xaù- naäu, Da-thaâu, Da-thaâu-ña-laâu ñaõ qua ñôøi41. Hieän nay khoâng bieát hoï sinh veà ñaâu? Laïi coù naêm möôi ngöôøi khaùc meänh chung, laïi naêm traêm ngöôøi khaùc nöõa meänh chung, nay khoâng bieát hoï sinh veà choã naøo?”

37. Haùn: ñaéc thaêng tieân . 38. Caâu-lî ; Paøli: Koæigaøma. 39. Na-ñaø thoân ; Paøli: Naødikaø. 40. Kieàn-chuøy xöù ; Paøli: Ginjakaøvasatha, cuõng noùi laø Kieàn-chuøy tinh xaù hay Luyeän ngoõa ñöôøøng , ngoâi nhaø lôïp ngoùi.
41. Danh saùch möôøi hai cö só ôû Na-ñaø: Giaø-giaø-la , Giaø-laêng-giaø , Tyø-giaø-ñaø , Giaø-lî- (TNM: leâ) thaâu , Giaù-laâu , Baø-da-laâu , Baøñaàu-laâu , Taåu-baø-ñaàu-laâu , Ñaø-leâ-xaùù-naäu , Taåu-ñaït-leâxaù-naäu , Da-thaâu (du) , Da-thaâu (du)-ña-laâu .Danh saùch nhöõng ngöôøi cheát ñöôïc ñeà caäp, D. 15 (Deva Dig ii, tr. 77): Tyø-kheo Saølada, Tyø-kheo-ni Nandaø, cö só Sudatta, nöõ cö só Sujaøtaøø vaø caùc cö só Kakudha, Kaølinga, Nikata, Katissabha, Tuttha, Santuttha, Bhadda.

63 KINH DU HÀNH – TRƯỜNG A HÀM I A-nan suy nghó nhö theá xong, rôøi khoûi nôi nhaøn tònh, ñeán choã Theá Toân, ñaàu maët leã chaân Phaät xong, ngoài xuoáng moät beân, baïch Phaät: “Theá Toân, vöøa roài con ôû choã nhaøn tònh, laëng leõ suy nghó: Thoân Na- ñaø naøy coù möôøi hai cö só: Giaø-giaø-la v.v..., maïng chung; laïi coù naêm möôi ngöôøi nöõa maïng chung, laïi coù naêm traêm ngöôøi maïng chung; khoâng bieát hoï sinh veà ñaâu. Cuùi mong Theá Toân noùi roõ cho con.” Phaät baûo A-nan: “Möôøi hai cö só kia laø Giaø-giaø-la v.v..., ñaõ ñoaïn naêm haï phaàn keát42 neân meänh chung sinh thieân43; hoï nhaäp Nieát-baøn ôû ñoù chöù khoâng trôû laïi coõi naøy nöõa. Coøn naêm möôi ngöôøi kia maïng chung do ñoaïn töø ba keát söû44; daâm, noä, si moûng, ñaéc quaû Tö-ñaø-haøm45, seõ trôû laïi coõi naøy ñeå döùt heát goác khoå. Coøn naêm traêm ngöôøi kia maïng chung do ñoaïn töø ba keát söû, ñaéc

quaû Tu-ñaø-hoaøn46, khoâng coøn bò ñoïa vaøo aùc thuù, chaéc chaén thaønh ñaïo, chæ trôû laïi coõi naøy baûy laàn ñeå döùt heát goác khoå roài thoâi. “Naøy A-nan, phaøm coù sinh thì coù cheát, ñoù laø leõ thöôøng cuûa cuoäc ñôøi, coù gì laø quaùi laï. Neáu thaáy moãi ngöôøi cheát, ngöôi ñeàu tôùi hoûi ta nhö vaäy chaúng laø quaáy raày ö?” A-nan ñaùp: “Ñuùng vaäy, baïch Theá Toân, quaû laø phieàn nhieãu.” Phaät baûo: “A-nan, nay ta seõ noùi cho ngöôi veà Phaùp kính47 ñeå caùc Thaùnh ñeä töû bieát choã thoï sanh; döùt heát ba ñöôøng döõ, chöùng quaû Tu-ñaø-hoaøn, khoâng quaù baûy ñôøi seõ taän cuøng bieân teá cuûa khoå; vaø cuõng coù theå noùi vieäc aáy cho ngöôøi khaùc nghe. “Naøy A-nan! Phaùp kính laø, Thaùnh ñeä töû ñaõ ñaït ñöôïc baát hoaïi

42. Haï phaàn keát, hay thuaän haï phaàn keát; Paøli: orambhaøgiya-saöyojanaøni (naêm) thöù phieàn naõo hay oâ nhieãm buoäc chaët chuùng sanh vaøo söï taùi sanh haï giôùi töùc duïc giôùi. Vò ñoaïn tröø naêm keát söû naøy seõ khoâng taùi sanh Duïc giôùi neân ñöôïc goïi laø Baát hoaøn (Paøli: Anagaømin). 43. Sinh leân Tònh cö thieân (Paøli: Suddhaøvasa). 44. Ba keát söû (Paøli: tìòi saöyojanaøni): thaân kieán hay höõu thaân kieán (Paøli: sakkaøya- diæææhi), nghi (Paøli: vicikicchaø), giôùi caám thuû (Paøli: sìlabbataparaømaøso). 45. Tö-ñaø-haøm hay Nhaát lai, vò taùi sinh Duïc giôùi moät laàn nöõa; Paøli: Sakadaøgaømin. 46. Tu-ñaø-hoaøn, hay Döï löu, vò ñaõ döï vaøo doøng Thaùnh; Paøli: Sotapaønna. 47. Phaùp kính ; Paøli: dhammaødaøsa, taám göông phaùp, göông ñeå soi roïi söï thaät.

tín , hoan hyû tin Phaät laø Ñöùc Nhö Lai, Voâ Sôû Tröôùc, Ñaúng Chaùnh 48

Giaùc, möôøi ñöùc hieäu ñaày ñuû. Hoan hyû tin Phaùp laø giaùo phaùp chaân chính vi dieäu, Phaät töï yù noùi ra49, khoâng cuoäc haïn thôøi tieát, daïy baøy con ñöôøng ñi ñeán Nieát-baøn; ñöôïc thöïc haønh bôûi keû trí. Hoan hyû tin Taêng laø chuùng kheùo hoøa ñoàng, sôû haønh chaát tröïc khoâng doái traù vaø chöùng thaønh ñaïo quaû, treân döôùi thuaän hoøa, ñaày ñuû phaùp thaân, hoaëc coù ngöôøi ñang höôùng tôùi Tu-ñaø-hoaøn vaø ñöôïc quaû Tu-ñaø-hoaøn, coù ngöôøi ñang höôùng tôùi Tö-ñaø-haøm vaø ñöôïc quaû Tö-ñaø-haøm, coù ngöôøi ñang höôùng tôùi A- na-haøm vaø ñöôïc quaû A-na-haøm, coù ngöôøi ñang höôùng tôùi A-la-haùn vaø ñöôïc quaû A-la-haùn50. AÁy laø boán ñoâi taùm baäc, chuùng Hieàn thaùnh cuûa Nhö Lai, xöùng ñaùng ñöôïc cung kính, laøm ruoäng phöôùc cho ñôøi. Tin giôùi cuûa Hieàn thaùnh laø thanh tònh, khoâng nhô, khoâng bò söùt meû, khoâng roø ræ, ñöôïc caùc baäc minh trieát tu theo maø chöùng ñeán tam-muoäi ñònh vaäy. “A-nan, ñoù laø Phaùp kính, khieán Thaùnh ñeä töû bieát choã thoï sanh, döùt saïch ba ñöôøng döõ, chöùng ñaéc Tu-ñaø-hoaøn, khoâng quaù baûy ñôøi hoaøn taát taän cuøng bieân teá cuûa khoå; vaø cuõng coù theå noùi cho ngöôøi khaùc söï vieäc aáy.” Baáy giôø, Theá Toân sau khi tuøy nghi truù ôû ñoù, beøn baûo A-nan haõy cuøng ñi ñeán nöôùc Tyø-xaù-ly51. A-nan vaâng lôøi, mang y caàm baùt, cuøng vôùi ñaïi chuùng theo haàu Theá Toân, theo con ñöôøng töø Baït-kyø ñeán Tyø-xaù-ly vaø ngoài nghæ ôû moät goác caây. Baáy giôøø coù moät daâm nöõ teân Am-baø-baø-leâ52 vöøa nghe Phaät cuøng caùc ñeä töû ñeán Tyø-xaù-ly, ñang ngoài döôùi moät goác caây, lieàn söûa soaïn xe baùu, muoán ñi

ñeán choã Phaät ñeå leã baùi cuùng döôøng. Khi chöa ñeán nôi, töø xa naøng ñaõ thaáy Ñöùc Theá Toân dieän maïo ñoan chaùnh, caùc caên ñaëc bieät khaùc thöôøng, töôùng toát ñaày ñuû, nhö maët traêng ôû giöõa nhöõng vì sao. Naøng

48. Boán baát hoaïi tín , cuõng noùi laø boán baát ñoäng tín , boán chöùng tònh hay boán Döï löu chi ; Paøli: Aveccappasaøda; Skt.: Avetya-prasaøda: tin Phaät, tin Phaùp, tin Taêng, tin Thaùnh giôùi. 49. Haùn: töï töù sôû thuyeát ; Paøli: svaøkhaøto (Skt.: svaøkhyaøta), nôi khaùc thöôøng ñöôïc dòch laø thieän thuyeát: phaùp ñöôïc Theá Toân giaûng thuyeát kheùo leùo. Baûn Haùn ôû ñaây coù leõ hieåu svaøkhaøto laø sva(töï mình)-aøkhaøta, thay vì su(kheùo leùo)-aøkhaøta. 50. Neâu boán höôùng vaø boán quaû, hôïp thaønh töù song baùt boái . 51. Tyø-xaù - ly , hoaëc phieân aâm Tyø-da-ly , dòch: Quaûng nghieâm thaønh . 52. Am-baø-baø-leâ , aâm khaùc: Am-baø-ba-lî , Am-baø-la-baø-lî , Am-baø-la ; Paøli: Ambapaøli-ganikaø.

65 KINH DU HÀNH – TRƯỜNG A HÀM I raát hoan hyû, xuoáng xe ñi boä laàn tôùi choã Phaät, cuùi ñaàu ñaûnh leã, ngoài laïi moät beân. Roài Theá Toân, theo thöù lôùp thuyeát phaùp, khai giaûi, giaùo huaán, khieán cho lôïi ích, hoan hyû. Nghe Phaät noùi xong naøng phaùt taâm vui möøng quyø baïch Phaät raèng: “Baét ñaàu töø hoâm nay con quy y ngoâi Tam baûo. Mong Phaät nhaän lôøi cho con ñöôïc laøm Öu-baø-di ôû trong Chaùnh phaùp, troïn ñôøi con khoâng gieát, khoâng troäm, khoâng taø daâm53, khoâng noùi doái, khoâng uoáng röôïu.” Laïi baïch Phaät: “Cuùi mong Theá Toân cuøng caùc ñeä töû ngaøy mai nhaän lôøi thænh caàu cuûa con. Coøn toái nay thì xin nghæ taïi vöôøn cuûa con.” Khi aáy Phaät im laëng nhaän lôøi. Naøng thaáy Phaät ñaõ im laëng nhaän lôøi, lieàn ñöùng daäy ñi quanh Phaät ba voøng roài ñaûnh leã maø trôû veà. Naøng ñi chöa bao laâu, Phaät baûo A-nan: “Ta cuøng caùc ngöôi ñi ñeán khu vöôøn kia.” Ñaùp: “Thöa vaâng.” Phaät beøn rôøi choã ngoài, mang y caàm baùt cuøng chuùng ñeä töû moät ngaøn hai traêm naêm möôi ngöôøi ñi ñeán khu vöôøn aáy.

53. Xem cht. 28.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.